

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE-GROBLJE. — TISKA MISLIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA ŠTEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERTI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Dr. Gr. Rožman, škof ljubljanski:

O pravičnosti

Poslanica o obnovitvi socialnega reda, o opravičljivih in obrekovavih ter o krivem priseganju.

V hudih stiskah naših dni si marsikdo stavi težko vprašanje: Zakaj je na svetu tako hudo? Zakaj so le nekateri deležni zemeljskih dobrin, velika množica pa mora živeti v pomanjkanju in bedi? Ali je res to božja volja? Pri odgovoru na ta težka vprašanja se moramo varovati dveh skrajnosti. Prva je, da se ne damo preslepiti nekaterim, ki obetajo nebesa na zemlji, če se svet preuredi po njihovi misli ali prav za prav po mislih njihovih učiteljev Marksa in Ljennina. Ne, dragi verniki, nebes na tej zemlji ne bomo čakali nikdar. Zemeljski raj je za Adamove otroke izgubljen za vedno. Nebesa nas čakajo po smrti, če bomo v življenju na zemlji izpolnjevali voljo božjo. — Varovati se pa moramo tudi druge skrajnosti, kakor da bi bilo proti božji volji, ako se trudimo, kako bi si pomagali iz velikih težav in si izboljšali težko življenje. Prav nič ni proti božji volji, če si skušajo kmet in obrtnik in delavec vsak po svoje pomagati in s poštenimi sredstvi doseči neko blagostanje, kakor so ga deležni nekateri drugi stanovi. Zapomniti si moramo pa, da naš zadnji cilj in namen ni ugodno življenje na zemlji, ampak večno, srečno življenje v Bogu. Da ta cilj dosežemo, mora biti naša prva skrb. Prav tako gotovo vemo, da vsem težavam na zemlji ne moremo ubežati. Vendar pa je v skladu z božjo voljo, če si želimo že tu na zemlji sreče in se zanjo po pameti prizadevamo. Kristus je svet odrešil tudi zato, da bi bili že na zemlji v neki meri srečni. Bog je poslal svojega Sina na svet, da svetu pokaže pot, resnico in življenje, da bi imeli vsi življenje v izobilju (prim. Jan 10, 15). Vžšlo nam je sonce pravice, Kristus naš Bog, in razsvetlilo ter olepšalo tudi zemljo. Sonce pravice, tako imenuje cerkvena molitev Jezusa, našega Odrešenika. Pravičnost je postavil za temelj, na katerem si naj človeški rod zgradi — ne sicer raja — pač pa človeka vredno in dostojno zemsko življenje; nad to zgradbo urejenega pravičnega življenja pa je raz-

lil toploto in svetlobo ljubezni. Osnovna vez med ljudmi je torej pravičnost, »ki nas nagiblje, dati vsakemu, kar mu gre« (Katol. kat. 291). Vsa velika stiska sedanjosti ima svoj prvi in glavni vzrok v tem, da manjka v človeški družbi pravičnosti. Manjka pravičnosti v razmerju med narodi, med raznimi človeškimi združbami; premalo je je med stanovi in med podedinci. Če pa je temelj majav, se ruši vsa stavba. Če je temelj razpokan, ko pravičnosti ni v zadostni meri, kaj čuda, da postaja življenje težko, včasih nezno in si ljudje želijo izboljšanja in preradi verjamejo raznim krivim prerokom, ki obljubujejo raj na zemlji, a ga nikdar dati ne morejo. Je pa mogoče odpraviti vsaj preveliko stisko, ki človeštvo teži; je mogoče izboljšati razmere in v neki meri osrečiti ljudi, a le tako, da se vrne pravičnost v vse človeške odnose in razmere. Pravičnosti je treba glede materialnih (snovnih) in glede duhovnih dobrin, ker obojne so v zadostni meri človeku potrebne za dostojno in zadovoljno življenje.

I. Obnovitev socialnega reda.

Najbolj občutne so danes gospodarske stiske, in sicer po vsem svetu. Dozorevati je začela setev takozvanega gospodarskega liberalizma, ki je učil, da v gospodarstvu ne veljajo nobene božje postavbe, ampak je svoboda brez ozira na soljudi in na občo blaginjo vseh, kateri bi moralo služiti vsako človeško udejstvovanje. Iz tega pogubnega načela nebrzdane sebičnosti se je razvil današnji nezdravi in v mnogočem krivični družabni red, ko je na eni strani nekaj ljudi, ki se jim kupičijo velikanski dobički, na drugi strani pa množica ubožanih, nezadostno plačanih in v vedni gospodarski negotovosti živečih ljudi raznih slojev, t. j. delavcev, kmetov, obrtnikov, pa tudi duševnih delavcev (inteligentov). Ponekod se uničujejo velike množine poljedelskih pridelkov, da njihove cene preveč ne padejo, drugod pa jih morajo drago plačevati in stradati.

Kje najti rešitev iz tega težkega, za človeštvo pogubnega stanja? Kdo nam je zanesljiv vodnik, ki nam pokaže pot iz tega pekla v srečneje urejeno in zadovoljnejšo človeško družbo? Ni ga razen Kristusa. Njegov namestnik na zemlji, rimski papež je, videč strašno stisko sedanjosti, izdal že 15. maja leta 1931 vsemu katoliškemu svetu okrožnico o teh zamotanih vprašanjih.

S svojega visokega stališča gleda stiske vsega sveta in gleda njihove vzroke in vire.

V luči Kristusovega evangelija kaže sv. oče pot iz te stiske vsem, ki so blage volje, ki hočejo sebi in sočloveku pomagati. Posebno pa se obrača na vse tiste, ki imajo družabno (socialno) usodo človeštva v rokah. Najprej si je treba prizadevati, tako pravi, da se bo vsaj v bodoče pridobljeno bogastvo po pravičnem razmerju razdeljevalo med tiste, ki dajejo orodje in snov, pa med delavce, ki z delom snov pretvarjajo v raznotere človeške potrebščine. Delavec mora dobiti tako plačo, ki je zadostna za vzdrževanje njega samega in njegove družine. Seveda je treba upoštevati tudi podjetje, v katerem delavec delajo in ki samo dostikrat vzdihuje pod težo kapitalizma, ko mora odplačevati za izposojeni kapital čez mero visoke obresti. »Višina plač se mora ravnati tudi po zahtevah obče blaginje«, pravi sv. oče. Velikega pomena je, ako morejo delavci in uradniki del plače, ki jim po nujnih stroških preostaja, shraniti in tako počasi priti do zmernega imetja. Pri ureditvi plač se je treba ozirati še na to, da se čim večjemu številu tistih, ki morejo in hočejo delati, da prilika za delo. Koliko ljudi je brezposelnost vrgla v bedo. Uničila je blagostanje držav ter po vsem svetu ogroža javni red in mir. Pravičnost zahteva, da se plače sporazumno kolikor mogoče tako uravnajo, da more čim največ delavcev dobiti dela in primernih dohodkov za življenje.

Da pridemo do take pravične ureditve plač in razdelitve dobrin, ki so za dostojno življenje nujne, je treba obnovitve družabnega (socialnega) reda. To uvidevajo danes vsi resno misleči ljudje, ki jim je boljša bodočnost pri srcu. Seveda je več načinov in več načrtov za to obnovo. Mi kristjani prav nič ne dvomimo, kateri je pravi. Proti božjim postavam in v nasprotju z večnim ciljem človeka in vsega stvarstva ne more biti noben red, ki naj bi bil rešen in osrečujoč. Sv. Oče pravi, da je najpotrebnejše in najnujnejše, kar se mora najhitreje storiti, to, da se odpravi tisto medsebojno nasprotje, ki izživa neprestani boj med delavcem in delodajalcem. Vsi ljudje smo kakor udje enega telesa. Da je telo zdravo in sposobno za delo, morajo biti posamezni udje pravilno razviti in med seboj v pravem odnosu. Po vzorcu telesa se da tudi človeška družba najbolj naravno in primerno urediti. »Kakor tisti, ki blizu skupaj stanujejo po naravnem nagonu ustanove občine, tako je naravno, da tisti, ki izvršujejo isto obrt in imajo isti poklic, ustanove med seboj nekaka združenja (korporacije).« Vsa ta stanovska in poklicna združenja morajo v okvirju države složno sodelovati in se truditi za skupno blaginjo. Sv. Oče je prepričan, da bi taka družabna ureditev, katere vam, predragi verniki, ne moremo podrobneje razlagati, v duhu socialne pravičnosti in ljubezni odpravila nered in krivice, ki so danes izzvale tako vsesplošno stisko na svetu, kakor je nihče ne pomni.

Vemo pa, da je najgloblji vzrok vsega zla — tudi gospodarskega — pomanjkanje pravega krščanskega duha, zato pa tudi obnove socialnega reda ne bo in ne more

biti, ako se prej ne obnovi krščanski duh v vseh dušah. V mnogih dušah je zelo oslabil, v mnogih pa že popolnoma zamrl. Vsi, ki brez obnove krščanskega duha poskušajo odpraviti silne družabne krivice, zidajo stavbo na sipski pesek, ne pa na skalo (prim. Mt 7, 24). Dokler vladajo v dušah strasti, zlasti nenasični pohlep po bogastvu in časnih dobrinah, dokler se v dušah ne oživi otopela vest, je zastoj vsak trud, da bi se družba preuredila. Sv. Oče pa gleda v luči evangelija lepšo bodočnost človeštva na tem svetu in pravi ob koncu okrožnice: »Če se bo znova po svetu razširil evangelijski duh, ki je duh krščanske umerjenosti in obče ljubezni, tedaj bo, tako zaupamo, prišla tista toliko zaželjena popolna obnova človeške družbe v Kristusu, prišel bo mir Kristusov v Kristusovem kraljestvu.«

II. Opravljivi in obrekovavci.

Dragi verniki, ki ste poslušali (ali brali) doslej povedane lepe in odredne misli in nauke sv. Očeta, kako odpraviti sedanje stiske in pripraviti človeštvo lepše in pravičnejše življenje na zemlji, si mislite, morda nekoliko potrji, kdo pa bo odpravil te stiske, kdo bo izvršil obnovo, ki jo papež priporoča? Ko bi bilo od nas odvisno, takoj bi šli na delo in obnovili krščanski duh v družbi in s tem postavili pravičnost na temelj družabnih odnosov. Toda, kaj moremo mi? Predragi, če hočemo pripomniti k obnovi krščanskega duha v človeški družbi, moramo pri sebi začeti. Med nami, med poedinci in med družinami, mora vladati pravičnost, ki je doslej tako zelo manjka. K pravičnosti se moramo spremeniti. Spomniti vas hočem samo na eno plat te vsesplošne pravičnosti.

Vsak človek ima pravico — ne samo do svojega pošteno pridobljenega imetja — ampak še mnogo bolj do svoje časti in dobrega imena. Čast in dobro ime je več vredno kot denar. A prav proti tej veliki duhovni dobrini, temu velikemu zakladu, ki ga nosi človek v sebi, se med nami veliko in hudo greši. Kdor vzame svojemu bližnjemu dobro ime, ugled in čast, se hudo, se smrtno pregreši zoper pravičnost. Ni krivičen samo tat, ki ti denar ukrade, enako in še bolj krivičen je tisti, ki ti ukrade dobro ime z opravljanjem in ali obrekovanjem.

Grehi zoper bližnjega dobro ime so se med nami zelo razpasli. Bogu bodi to po- toženo! Drug drugega napake in grehe brez vsake potrebe, brez pametnega razloga razkrivamo in naprej pripovedujemo, da gredo od ust do ust in se krivično opravljanje kot umazana reka vali skozi vasi in mesta. Še hušje in bolj grešno je, če se o bližnjem pripoveduje izmišljene napake in zla dela, katerih niti storil ni. Nobena zgodovina ne bo mogla popisati, koliko se s tem krivice zgodi. Ruši se medsebojno zaupanje. Kdo more še svojemu bližnjemu zaupati, če se mora bati, da bo nesel zaupno in prijateljsko izrečeno besedo med svet ali celo med sovražno razpoložene ljudi in bo še laž pridejal, da bo krivica še večja? Ne samo v družini, v domači hiši, tudi v sosesčini in občini sloni mirno in lepo sožitje na medsebojnem zaupanju. Kadar pa tega ni več, živijo ljudje kot sovražniki med seboj, zadovoljstvo in blagostanje pa začne propadati. Če ljudje vedo, da je v hiši skrita strupena kača, ne morejo mirno v njej prebivati in počivati, ker se morajo vedno bati, da jih bo skrita kača neopaženo pčila. Tako je, če živijo med ljudmi obrekljivi in opravljivi. Sveto pismo namreč pravi: »Kdor skriva obrekuje, ne dela nič manj, kakor kača, ki na tistem pičic« (Prid 10, 11).

Opravljanje in obrekovanje, ki ukrade človeku dobro ime, ga tudi globoko v duši zaboli, tako zelo včasih, da mu spodkoplje zdravje in zmožnost za delo. Ne pravi za-

stoj sv. pismo, da je lažnivo obrekovanje hušje kakor smrt in se ga zaradi tega človeško srce boji in plaši (Sir 26, 5. 7). Neredko povzroči krivično opravljanje in obrekovanje tudi težko škodo na premoženju, napravljaja stroške nepotrebnih tožb in potov. Vse hušja krivica pa nastane, ako se koga obrekuje in lažnivo toži predstojnikom ali oblasti. Lažniv jezik se tudi tega ne ustraši, ampak dela bližnjemu škodo in koplji v lastno vest greh in odgovornost pred Bogom. Krivični opravljivi in lažnivi obrekovalci so v vseh dobah zgodovine grobokopi miru, edinosti in pravice in s tem škodljivci naroda in države po besedah sv. pisma: »Pravičnost narod povzdiguje, greh pa ljudstva nesrečna dela« (Preg 14, 34). Že kralj David je molil in mi molimo z njim: »Gospod, reši nas lažnivih usten in zvičajnega jezika« (Ps 119, 2).

Vprašali boste, odkod ti grehi zoper pravičnost, ki toliko škodujejo mirnemu in srečnemu življenju? Kje so studenci, iz katerih izvirajo ti grehi? »Od znotraj, iz človeškega srca, prihajajo hudobne misli,« odgovarja Gospod (Mk 7, 21). Poglejmo te skrivne studence v človekovem srcu, iz katerih vro na dan grehi opravljanja in obrekovanja. Največkrat je lahkomišljena klepetavost, ki prerada obira bližnje, gloda njihove resnične in dozdevne napake, skrivne grehe na veliki zvon obeša in jih kot dražljivo novico od osebe do osebe prenaša. S tem pa, čeprav brez hudobnega namena, mnogo škodo, nemira in sovražnja naredi. Drugi zopet govori o greh bližnjega, da zakrije svoje lastne; svojo lastno vest skuša pomiriti s tem, da pripoveduje enake napake in grehe o svojih bližnjih. Čim več je enakih grešnikov, tem manjša je krivda vsakega poedinega, tako si misli. Hušji vzrok obrekovanja je nevoščljivost in škodoželjnost. So ljudje, ki kar ne morejo videti v svoji bližini srečnih ljudi, katerim posli in podjetje uspevajo, ali kateri uživajo obče ugled in spoštovanje. Ne privoščijo jim tega, blede zavist se dviga v njihovih srcih in goni njihov jezik, da jih s pripovedovanjem resničnih in izmišljenih napak očrni in jim škodujejo, a se tega krivičnega uspeha svojih besed še veselijo. Najstrupenejši vir pa je sovražstvo, maščevalnost in zlohotnost, ki brez lastne koristi skuša bližnjemu škodovati in njegov ugled uničiti. V takem početju tiči gola zloba. Vsi spoznate, da tako ravnanje ni krščansko, niti ni človeško. Tako dela samo pobesneta divja žival. Pa saj res, v takem človeku so se dvignile zverinske strasti in ubile vsakršno človeško čuvstvovanje in mišljenje. Zato pa tudi ruši temelje človeške skupnosti, ker ne pripušča, da bi ljudje kot otroci istega Boga Očeta prebivali mirno skupaj, temveč postane po starem pregovoru človek človeku volk. Žalostno je, da se najdejo taki grehi proti pravičnosti tudi med kristjani.

Kdor hoče pri Bogu najti odpuščanje krivic, ki jih je bližnjemu na dobrem imenu prizadejal, ne zastuje, da se kesa, ampak mora bližnjemu dobro ime vrniti in škodo, ki mu jo je povzročil, popraviti. A, dragi v Gospodu, denar in imetje se lahko vrne, težko pa je bližnjemu dobro ime v polni meri vrniti. Da je to res, vam naj pokaže dogodek, ki je zapisan v listinah nekega škofijstva. V dotični škofiji je dehal pobožen in pošten župnik, ki se je požrtvovalno trudil za svoje vernike. Župljani so ga spoštovali. Pet ljudi v župniji pa mu je postalo sovražnih, ker jim ni mogel ugoditi, kar so neopravičeno zahtevali. Ti so se zakleli, da se bodo maščevali nad župnikom. Podkupili so ničvredno žensko, da je tožila župnika najgrših stvari. Župnik je prišel pred cerkveno sodišče, sovražniki pa so skrbeli, da je šla govorica o tem po vsej župniji in okolici.

Župniku se je sicer posrečilo, da je lažnive in nesramne obtožbe ovrgel, a od same srčne bridkosti nad tem je na smrt zbolel. Tega so se njegovi brezvestni sovražniki vendarle ustrašili, zbudila se jim je vest in ko je župnikova bolezen postajala vedno hušja in smrt vedno bližja, so šli k bolnemu gospodu prosit ga odpuščanja. Rekl so mu, da bodo vse laži preklicali in mu dobro ime pri ljudeh spet vrnili. Bolni župnik pa jim je odgovoril: »Iz vsega srca vam odpuščam vašo hudobijo, a dobrega imena mi ne morete vrniti.« Skesani bivši sovražniki pa so mu znova zatrjevali, da hočejo in bodo popravili, kar so zoper njega zagrešili, naj jim samo pove, kako naj to store. Pripravljeno so vse storiti, kar koli želi. In župnik jim pravi: »Vzemite to blazino, nesite jo v cerkveni stolp, razparajte jo ter raztresite puh in perje skozi stolpne line. Potem mi pridite in povejte, kaj se je zgodilo.« Može niso vedeli, all je župnik pri pameti ali pa se mu blede, a ker je le zahteval, so storili, kakor je želel. Ko so se s stolpa vrnili, so mu povedali, kako je veter odnesel puh in perje na ves strani kot snežinke. Župnik jim odvrne: »O, saj to sem si mislil. Pa bodite tako dobri in poberite zopet vse perje in ga spravite v blazino nazaj.« Može so se začudili tej zahtevi in hiteli župniku zatrjevati: »Gospod, to ni mogoče, tega ne morete zahtevati. Veter je raznesel perje kdosi gave kam, nihče ga več skupaj pobrati ne more.« »No, vidite, dragi možje, jih je župnik poučil, tako tudi vi ne morete meni vrniti dobrega imena, ker se je vest o vaši obrekljivi tožbi razširila po vsej deželi. Nemogoče vam je iti k vsakemu človeku in mu razložiti, da to, kar se o meni grdega govori, ni res.« Potrji so možje odšli, ko jim je župnik dal še zadnji blagoslov, on pa je v kratkem izhiral in umrl.

Predragi verniki, da si ne bi nakopali strašne odgovornosti, ko ne bi mogli več popraviti krivice, bližnjemu prizadejane, sklenite s pobožnim Jobom: »Dokler je sapa v meni in dihanje od Boga v mojih nosnicah, ne bodo govorile moje ustnice krivice in moj jezik ne bo zamišljal laži« (Job 27, 3. 4.).

III. Ne prisegaj po krivem!

Še ena zadeva je, ki me zaradi vaših duš, dragi verniki, silno skrbi in ki jo vam moram razložiti. Niso namreč redki slučajji, da kdo obrekovanja in lažnive izjave potrdi s prisego, celo pred gosposko, in tako krivo priseže. Kriva prisega je strašen greh! Bog, ki pozna slaba nagnjenja v človeku, je proti lažnivosti dovolil prisego kot zadnje sredstvo, s katerim naj se dožene resnica in pravica ter se končajo spori in prepri. S prisego pokličemo Boga, Boga vsevednega, pravičnega in vsemočnega za prič, da je to res, kar govorimo in tvrdimo. V prisegi priznavamo in izpovedujemo svojo vero v Boga, v njegovo vsevednost, pravičnost in vsemočnost, pa tudi vero v našo odgovornost pred večnim Sodnikom. Prisega je sveto dejanje, je bogoslužje, ki naj se vrši le iz važnih vzrokov, nikdar ne lahkomišljeno ali nepremišljeno in brez nujne potrebe. Bog je Mozesu dal zapoved: »Ne prisegaj po krivem pri mojem imenu in ne skruni imena svojega Boga« (III Moz 19, 12). Vsakemu količkalj vernemu človeku je prisega sveta zadeva, zato se boji krivo priseči. Zda je pomislite, da kristjan prisega po krivem! All nima več prav nič vere, da niti v Boga in odgovornost pred njim ne veruje, ali pa vest v sebi popolnoma ubije, potem pa drsi vedno globlje v grehe in zločine. Strašno je to! Radi lastne koristi marsikateri priseže po krivem, a naravnost nerazumljivo je, če kdo krivo prisega iz golega sovražstva do bližnjega, da mu škoduje, četudi sam nima nobene koristi od tega. Tako krivo priseganje nam odpre pogled v straš-

no brezno duše, v kateri vlada satanska zloba brez vsega božjega.

Krivoprisežnik greši zoper Boga, ker ga kličje za pričo laži in neresnice. Taji božjo vsevednost, zaničuje njegovo pravičnost, sramoti neskončno svetost in se norčuje iz resnicoljubnosti božje. Greši pa tudi zoper bližnjega, ne samo tistega, kateremu s krivo prisego škoduje, ampak zoper ves človeški rod, ker uničuje poslednje sredstvo, s katerim se spori poravnava, zvestoba in vera ohranja. Greši pa tudi nad seboj, ker si nakoplje strašen greh in spravlja sebe v največjo nevarnost pogubljenja. Kaj rado se namreč dogaja, da krivoprisežnik nima poguma odkrito se spovedati in tako nosi žig krive prisega na svoji duši kot znak gotovega pogubljenja. Če je Bog v sv. pismu o vsaki krivi priči rekel, da ne bo brez kazni (Preg 19, 5), potem je pripravil za krivoprisežnike posebno hude in težke kazni. Po preroku Zahariju jim je zagrozil, rekoč: »Prekletstvo bom izpeljal — in bo prišlo v hišo njega, ki v mojem imenu po krivem prisegi, in bo v sredi njegove hiše prebivalo ter pokončalo njo in nje les in nje kamne« (Zah 5, 4).

Predragi verniki! Rotim vas v Gospodu, varujte se krivih priseg. Ne izzivajte prekletstva in kazni božje nase in na vse ljudstvo. Varujte svoje duše pred tem strašnim grehom, zaradi katerega je moral naš Odrešenik trpeti krivo smrtno obsodbo. — Letos obhajamo kristjani 1900 letnico Jezusove smrti. V spomin na to je papež Pij XI. razpisal izredno sveto leto, ki naj bi bilo leto pokore in molitve. Pridružimo se tudi mi ostalim kristjanom katoliške Cerkve po vsem svetu in preživimo to leto tako, da bo prav za vsakega izmed nas sveto leto, to je leto, v katerem se posvetimo za nebesa.

Tisoč devetsto let je minilo, odkar je Jezus, Sin božji, s svojim trpljenjem in smrtjo zadostil božji pravičnosti in tako prinesel med vse ljudi pravičnost in ljubezen. V pravičnosti in ljubezni naj bi si ljudje in narodi uredili na zemlji življenje, ki bi v zadovoljnosti, redu in miru bilo dostojno in vredno človeka, po božji podobi za nebesa ustvarjenega. Videli pa smo, kako vprav danes manjka pravičnosti in da ni druge pomoči zoper stiske časa, kakor vse razmere urediti po načelih pravičnosti. V ta namen se moramo vsi prenoviti v pravičnem krščanskem duhu. Videli smo tudi, kje med nami najbolj manjka pravičnosti. Zdaj vemo, kaj moramo vsak v sebi in vsi med seboj obnoviti v krščanskem duhu. Storimo to v svetem letu! Vse leto naj bo v znak Kristusovega trpljenja, Kristusove ljubezni in zmage.

Pred 1900 leti je Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa, v katerem neprestano prebiva med nami. Obnovimo se v ljubezni do presv. Zakramenta, in lažja nam bo pravičnost do sočloveka. Pred 1900 leti je Jezus po težkem trpljenju zmagovit vstal od mrtvih in nam s tem dal zagotovilo zmage, ako pri njem vztrajamo v dneh trpljenja in ponižanja. Ti sveti in sladki spomini na našega ljubelega Odrešenika naj nas opogumijo in z močjo napolnijo, da odstranimo vsako krivico iz svojih src in ubogamo opomin sv. Petra: »Odlotite torej vsako hudobija in vso zvižanost in hinavščino in nevoščljivost in vse opravljanje« (1 Petr 2, 1). To moremo in moramo storiti, pa bomo vsak po svojih močeh doprinesli svoj del, da se odstrani stiska sedanosti in da bomo v bodoče s hvaležnimi srci »živeli tiho in mirno življenje v vsej pobožnosti in poštenosti« (1 Tim 2, 2). Da bi se to zgodilo, vam podeljujem svoj nadpastirski blagoslov:

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta in Sina in Svetega Duha naj pride nad vas in ostane vselej nad vami. Amen.

V Ljubljani, dne 5. februarja 1933.

† GREGORIJ, škof.

Iz bogastva maše

PROŠNJE NAD DAROVI

PEPELNICA: Stori, prosimo te, Gopod, da se dostojno pripravimo za to sveto daritev, s katero obhajamo začetek častitljivega posta.

PRVA POSTNA: Ob začetku štiridesetdnevnega posta ti prinašamo slovesno daritev, o Gospod, in te prosimo: kakor se bomo zdržali mesnih jedi, naj se zdržimo tudi pogubnih strasti.

DRUGA IN ČETRTRA POSTNA: Ozri se, prosimo te, Gospod, potolažen na te darove, da bodo koristili naši pobožnosti in našemu zveličanju.

TRETJA POSTNA: Naj ta daritev, prosimo te, Gospod, izbrše naše

grehe in naj posveti telo in dušo tvojih podložnih za obhajanje daritve.

SVETI JOŽEF: Po svoji dolžnosti ti služimo, Gospod, in te ponižno prosimo: ohrani v nas svoje darove na priprošnje blaženega Jožefa, ženi na Matere tvojega Sina Jezusa Kristusa, našega Gospoda, saj ti zaradi njegovega častitega praznika darujemo hvalno daritev.

MARIJINO OZNANENJE: Utrdi v naših dušah, prosimo te, Gospod, skrivnosti prave vere; in daj nam, ki priznavamo deviško spočetega za pravega Boga in človeka, po moči njegovega odrešivnega vstajenja dospeti v večno veselje.

Pogled na Križanega

Pri nas na Slovenskem je povsod videti mnogo znamenj in podob, ki predstavljajo Kristusa, trpečega na križu.

V dobah, ko so ljudje manj brali ali čitali, so tem rajši poslušali žive pridige božjih namestnikov v cerkvi ali pa neme, tihe propovedi kipov in slik, ki so predočevale svete osebe in dogodke. Podoba trpečega Zveličarja na križu predstavlja najsvetejšo osebnost: učlovečenega Boga, in pred očuje največji dogodek človeške zgodovine: odrešivno smrt Gospodovo.

Tudi dandanes, v dobi tiska, nam imajo svete podobe veliko povedati.

Ne hodimo mrzlo in brezutno mimo podobe Križanega!

Vsako sveto razpelo naj nas spomni na božjo pravičnost in usmiljenje.

Poglej na križ, o brat, in pomisli: Kdo je ta, ki ga predstavlja podoba? Res, da božji Zveličar zdaj več ne trpi, toda bil je pred davnimi leti prvi veliki teden, bil je prvi veliki petek, ko je Gospod Jezus v resnici tako visel na križu in trpel — za krivdo vseh ljudi. Sočutno se ozri na križ, o sestra, obudi hvaležno ljubezen: »Gospod, zahvaljen bodi; tudi zame si daroval svoje zveličavno trpljenje in smrt!« — Križ nam govori: Deležen mora postati trpljenja Kristusovega, kdor hoče biti božji in svet, čist in nebeški...

Nebesa se bodo odprla samo ljubiteljem trpečega Odrešenika, ki so na ta ali oni način tudi sami postali deležni Kristusovega križa.

O bratje in sestre, trpimo ponižno in krotko, mirno in vdano — iz ljubezni do Boga, po Jezusovem in Marijinem zgledu!

Poglejmo na križ in Križanega! Ali se bomo čudili, da nas zadevajo nadloge in bridkosti? Ali se bomo čudili, da je sveta katoliška Cerkev preganjana in stiskana? To je njen delež zdaj na zemlji! To je znamenje in dokaz, da je v resnici — nevesta Kristusova! — »Ali ne veš, da brez križa ne prideš v nebesa?« — je zapisano nekje... P. E. B.

FANTJE! Naš fantovski praznik je tu! (Sv. Jožef 19. marca.) Vsak katoliški fant prejme ta dan sv. obhajilo! Člani fantovskih odsekov imajo skupno sv. obhajilo.

1933 **MAREC** 31 dni

Hrv. = Ožujak; Srb. = Mart; Češk. = Březen; Polj. = Marzec; Rusk. = Mart'

1 S. Pepelnica	
2 C. Neža, Smplicij	
3 P. Kunigunda, ces.	
4 S. Kazimir, spozn.	
5 N. 1. postna	Mt 4, 1-11
6 P. Perpetua in Felicita	
7 T. Tomaž Akvinski	
8 S. Janez od Boga, sp.	
9 C. Frančiška Rimska	
10 P. 40 mučencev	
11 S. Sofronij, škof	
12 N. 2. postna. Gregor V.	Mt 17, 1-9
13 P. Teodora, mučenica	
14 T. Matilda, kraljica	
15 S. Klemen Marija Dv.	
16 C. Hilarij in Tacijan	
17 P. Jedert, d.; Patrik	
18 S. Ciril Jeruzalemski	
19 N. 3. post. Sv. Jožef	Lk 11, 14-28
20 P. Aleksandra, muč.	Mt 1, 18-21
21 T. Benedikt, opat	
22 S. Sredp. sredi; Lea	
23 C. Jožef Oriol	
24 P. Gabriel, nadangel	
25 S. Oznanjenje Mar. D.	Lk 1, 26-38
26 N. 4. postna. Emanuel	Jan 6, 1-15
27 P. Janez Damaščan	
28 T. Janez Kapistran	
29 S. Ciril, m.; Bertold	
30 C. Janez Klimak, op.	
31 P. Modest, škof	

Z našega razgledišča

KAMNIK. V nedeljo 19. febr. se je poročil v dekanijski cerkvi v Kamniku g. Fr. Marolt, znani prosvetni delavec, z gospodično Angelco Vidičevno iz Podgorja pri Kamniku. Poročil jih je nevestin bratranec čg. Fran Mervec, škofijski tajnik iz Ljubljane. To je bila v ljubljanski škofiji prva poroka po novem slovenskem obredniku. Novoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo obilo sreče in božjega blagoslova. — V letošnjem predpustu so se poročili sledeči: g. Marn Ivan, pismonoša in gdč. Marija Lavrič, tov. delavka; g. Vidmar Ciril, zidar in gdč. Čebulj Marija; g. šuštar Leopold z Duplice in gdč. Oprešnik Marija, g. Cerar Ignacij z Duplice z gdč. Babnik Marijo; g. Pogačar Viktor iz Radomelj z gdč. Hribar Ivano; g. Škrjanec Janez iz Radomelj z gdč. Jašovc Katarino, g. Kapla Janez iz Radomelj z gdč. Pestator Marijo, g. Tomšič Franc iz Volčjega potoka z gdč. Plahuta Marijo, g. Ulčar Franc, tov. del. iz Podgorja s gdč. Bore Franciško, g. Ravnohrib Matej iz Polhovega gradca in gdč. Koročec Nežika; g. Sušnik Franc iz Doba in gdč. Jašovc Marjeta. — Letošnji predpust je potekel v starem tempu. Zabav in tradicionalnih »balov« po gostilnah ni manjkalo. Tudi plesnih prireditev je bilo letos dovolj. Obrtniki so imeli svoj ples, pa tudi naši vrli gasilci so priredili »prvi gasilski ples«. Na tak način pri nas krizo preganjamo. — Društvo Kamnik je priredilo v februarju prosvetni večer. Predaval je znani turist in humorist g. prof. Janko Mlakar iz Ljubljane o svojih doživljajih ponoči v planinah. Dvorana je bila polna po-

slušavcev in smeja. — Pretekli teden je spet neznan vlomilec vlomil v nabiralnike v župni cerkvi. Sreče ni imel veliko, saj so nabiralniki zadnje čase sploh prazni. — V Volčjem potoku sta v kratkem časovnem razdobju umrli dva brata Janez in Martin Tomšič. Prvi je bil star 82 let, drugi pa 73 let. Naj počivata v miru; ostalim pa naše sožalje. — Pogreb g. Maksza Žargija se je vršil 27. jan. na pokopališče na Zalah. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva, zlasti kamniških meščanov. Zastopana so bila mnogoštevilna društva in uradi. Pev. zbor društva Kamnik je pod vodstvom g. pevodvodja Lavricha zapel tri nagrobnice, dekan čg. Matej Rihar pa je spregovoril v slovo pri odprtem grobu. Naj v miru počiva! — V nadžupni cerkvi se je kot običajno vsako leto tudi letos opravljala 40 urna molitev v predpustnih dnevih, da bi se zadostilo božjemu Srcu Jezusovemu za vse žalitve, s katerimi ga žali ljudstvo v današnjem času in še prav posebno v predpustnih dnevih. Verniki so se pobožnosti pridno udeleževali. Prav ljubko so molili in peli šolski otroci.

DOB. V Dobu je na dan sv. Valentina 14. februarja vsako leto semenj za živino in blago. Bila je slaba kupčija. — Nagle in neprevideane smrti je umrl 14. februarja Volčini Janez, po domače Volk iz Krtine. Zadel ga je srčna kap na semnju pred Matičičevo gostilno. Bil je takoj mrtev. Ljudi je oplašila tako nenadna smrt. Slišali smo razne opazke, kot n. pr. »Kakršno življenje, taka smrt.« Vsi so bili pa edini: »Bog nas varuj tako nagle smrti!« — Pustne dneve smo pa v Dobu poganjali v znamenju krize. Prevrgli smo noč v dan in prepevali veselo proti Ljubljani. Pa ne mislite, da se samo šalimo! Imeli smo šest

dobro obiskanih »balov« in smo jo potegnili do belega dne. Pa reci kdo, da nismo tiči, ko znamo krizo tako hitro in temeljito »panati« v enem tednu!

HOMEČ. V januarju je umrla 29 letna mladenka Terezija Jerman iz Smarce. Bila je cerkvena pevka in zgledna članica Marijine družbe. Marijine družbenice so jo v obilnem številu spremile na zadnji poti z zastavo Marijine družbe. V februarju je nenadoma po silnem trpljenju umrla 31 letna žena Franciška Šuštar v Preserjah. Pokojna je bila v 3. redu in Marijini družbi. — En teden pozneje je umrl tudi njen otrok, ki je bil rojen ob času njene bolezn in bil šele en teden star. Naj v miru počivajo! — V cerkvenem ljudskem petju napredujemo. Zdaj znamo že 10 odpevov pri petih litanijah, 2 blagoslovni pesmi, križev pot in postno: »Daj mi Jezus, da žalujem«. Otroci v šoli pa so se naučili že tudi mašno pesem »Oče večni v visokosti« iz Premrlove pesmarice in »Usmiljeni Jezus, ozri se na me« in več Marijinih, tako da bo pri prihodnji šolski maši že lahko ljudsko petje. — V nedeljo je nekdo ukradel v cerkvi cerkveno puščico. Ko je pobral denar iz nje, jo je prinesel vso razdrto nazaj v cerkev, kjer jo je našel cerkvenik v klopi. — Slovesno se je posvetila presv. Srcu Jezusovemu družina Ivan Ulčar s Homca. Zdaj je vseh posvečenih družin že 89.

STRANJE. Dne 12. febr. smo v našem društvu igrali Vombergarjevo »Vodo«. Imeli smo čedno število gledavcev in tudi igravci so svoje vloge prav povoljno rešili. — Prav tistega dne dopoldne smo pokopali mladega gospodarja iz Zakala, Petra Jeršeta, ki si je sam končal življenje. Kolikor se da iz poslovnega pisma razbrati, je mladi mož živel v trdnem prepričanju, da

Janez Langerholz:

Za denarjem

(Nadaljevanje.)

Kako bo pa z Ameriko? V rudarskih jamah toča ne bije. Tam je delo po noči in po dnevih. Toda, ali ne pišejo časopisi tudi o nesrečah po rudnikih. Ogenj pod zemljo je baje nekaj strašnega, ali voda lahko pride v rove, ali pa če se odtrga prevelik kos zemeljskih plasti... Toda proč črne misli! Kdo vas je pa klical? Čemu bi mislil na nesrečo, saj itak sama pride. Pripravljen sme biti človek nanjo, da ve o pravem času vse ukreniti, da jo zmanjša, morebiti celo popolnoma odstrani. In pa sam Bog daj, da se v tem času, ko se on odpravlja po svetu, ne bi zgodilo kaj podobnega. Ženi sami morebiti ne bo prišlo na misel, če bodo pa časopisi pisali, potem pa seveda... Saj je že današnji napad komaj odbil. Še enkrat naj bi bila zajokala, pa bi bila zmaga že skoraj njena. Čudno, da je človek tak! Jok mu je zoprn, pa vendarle človeka premaga.

Pa je le to nekaj čudnega. Če začne človeku narobe iti, mu vsaka malenkot pride na pot in ga ovira, da skoraj ne more doseči svojega tako zaželenega cilja.

Prav v tistem času je spet bilo. Gospod župnik Janez je v pridigi omenil izseljevanje v Ameriki in v druge kraje. Zakaj niso ljudje doma zadovoljni? Zakaj doma ne varujejo?

Zakaj domá ne najdejo sreče? In vmes se je slišala beseda, naj mož nikar ne gre brez žene po svetu.

Dobravca je kar speklo. Vedel je, da ga čaka doma drugi del pridige. Spet se bo treba braniti in otepati in kdo ve, kdo bo zmagal.

»Ali si slišal?«

Kakor je pričakoval, prav tako se je glasil doma pri zajtrku prvi pozdrav. Čisto je bil nanj pripravljen, kakor na svojo smrt. Še bolj. Smrt pride, ampak nihče ne ve, kdaj; za to vprašanje je pa kar dobro vedel in zato tudi točno odgovoril:

»I! Seveda sem slišal.«

»No! In kaj?«

»Župnik lahko tako govori in uči, ker nima žene. Ko bi pa on ženo imel, bi pa tudi drugače struno napel. Z ženo v Ameriko: ali veš, kaj se to pravi? Dvojni stroški! Koliko pa skrbi, skrbi! Samega sebe že človek spravi, kamorkoli že; kaj boš pa počel z ženo na ladji ali v viharju?«

»Veš, kaj se to pravi. Kar lepo doma ostani, pa bo najbolj pametno. Fant naj le gre, če ga pustiš, če ne, pa lepo doma ostanimo. Če smo živeli doslej, bomo pa še poslej.«

»Kakor ženska misliš in govoriš. To veš in čutiš, kaj je zate dobro, tega pa ne spoznaš, kaj bi bilo bolje za hišo.«

»In ti vidiš samo denar, ne veš pa, da je otrokom oče desetkrat potrebnejši kakor pa dolar. Posebno v teh letih, v katerih so.«

»Jezičnemu dohtarju in jezični ženski res ne pride človek nikoli do konca. In če še tako nespametno trdi, vendar njena mora biti prava.«

»Janez! Samo eno te vprašam: kdaj si se še kesal, kadar si mene poslušal. Vedno ti hočem dobro, ti me pa hočeš zaničevati.«

»Pa ti dolgove plačaj; saj ti jih rad pustim.«

»Janez!«

»Ah! Pusti me! Do konca ti tako ne pridem.«

Odšel je na vrt in dolgo je premišljeval, kako in kaj. Ko so ga opoldne klicali k skledi, si še ni bil na jasnem, ali bi se odločil za Ameriko ali proti njej.

Na eni strani žena in doraščajoči otroci...

Na drugi strani pa Gorenjec in njegova Amerika, potem pa tu Dobravčev dolg, tam pa svetli dolarji...

III.

»Pošta, pošta, poštaaa!« je šel glas med delavci.

Kako bi potem rekel: nekaka domovinska nervoznost je obšla delavstvo. Vseh oči so se zabliskale, uho je pozorno poslušalo, kdaj bo prišlo na vrsto zaželeno ime, srca so nemirno utripala od hrepenenja po novicah iz domovine. In ko je bila pošta razdeljena, se je marsikateri obraz povesil, marsikatero oko se je potemnilo in v nekatero dušo je padla bol,

Proslava 50letnice škofa dr. G. Rožmana

v nedeljo 12. marca

1) Na predvečer po avemariji četrť ure slovesno zvonjenje.

2) Dopoldne v vseh cerkvah slovesna služba božja. (Cerkveni govor: Poslanstvo katoliškega škofa.)

3) Popoldne pobožnost za otroke (v spremstvu staršev). Govor, obljuba zvestobe papežu, škofu, duhovnikom.

Verniki naj ta dan darujejo za svojega škofa sv. obhajilo.

ga vse sovraži in preganja in da zato najbolj prav stori, če se svojim sovražnikom umakne. In se jim je res umaknil. Ustrelil se je v srce z avstrijsko vojaško pištolo. — Pred kratkim so brezdelni postopači pokradli šolskim otrokom precej obleke, ki so jo imeli zunaj na hodnikih.

BLAGOVICA. V preteklem letu jih je pri nas umrlo 16, in sicer 3 otroci in 13 odraslih. Med temi 3 moški in 10 žena. En moški in šest žena je doseglo starost čez 70 let, najstarejša je bila stara 92 let, kar kaže, da je pri nas dober zrak. — Pokrok je bilo doma 6 in 1 drugod. Rojstev je bilo doma 19 in eno drugod. Ker število rojstev nadkriljuje število smrtnih primerov in ker se je nekaj domačinov vrnilo iz inozemstva, se je v tekočem letu število faranov za pičlo število povečalo. Število prebivalstva je pri nas okoli 750. Sv. obhajil smo imeli okoli 6000, kar je lepo šte-

vilo za našo bolj hribovito farico. Bog daj, da bi sv. obhajila rodila obilo dobrih sadov. — Od novega leta dalje je začelo pri podružnici na Galčaju ob petkih ob 3 popoldne zvoniti. To pa zato, da bi zvon tudi tiste ljudi, ki radi pozabijo ob tem času moliti, opomnil, da je molitev tudi njihova dolžnost in potreba. — Januarja se je vršilo velikonočno izpraševanje in sicer posebej po stanovih: za može in žene, za fante in dekleta. Izpraševanje se vsako leto vrši v cerkvenem domu, kar je zelo pripravno. Tudi sestanki cerkvenih organizacij oziroma družb se tu vrše. Iz tega se lahko razvidi, kakšen velik pomen ima dom za župnijo. Pri velikonočnem izpraševanju mož in žena je g. župnik razlagal pravila o bratovščini oz. družbi sv. Družine, ki se namerava še to pomlad v župniji na novo vpeljati oz. poživiti. Poleg tega so se prereševala pravila in cerkveni predpisi, ki so bili izdani za pokopališča. Povod temu je dalo tukajšnje pokopališče, ki se je v preteklem letu preuredilo. Žene in dekleta bodo vsako spomlad in jesen očistile grobove in tako poskrbele, da bosta vse leto vladala red in snaga na našem pokopališču. S tem bodo tudi pokazale, da v njih srcih živi ljubezen do rajnikih. — Župnijski svet katoliške akcije se je povečal tako, da sedaj šteje okrog 40 mož in fantov. Kar je luč v temi in sol za jed, to naj bi bili za faro možje in fantje, ki so člani župnijskega sveta katoliške akcije. Našega lista dobimo vsak mesec samo 20 izvodov. Žal tudi teh ne moremo vseh razpečati. Nekateri pravijo, da je krivo to, ker ljudje premalo berejo, drugi pa, da gospodarska oz. denarna stiska. Najbrž bo oboje res. Upamo, da bodo člani župnijskega sveta poskrbeli, da se bo tudi ta slabost odpravila.

Ljudstvo in duhovnik

(Cerkveni govor ob pogrebu † Jurija Rožmana. Govoril dr. Jože Pogačnik.)

Ob smrti duhovnika, ki je mnogo let živel med nami, stopi pomen duhovnika za ljudstvo tembolj živo pred oči. Duhovnik je tudi človek, kakor vsi drugi, zato je ob smrti vsem ljudem enak: tudi zanj pride sodba in potem večnost, ali srečna ali nesrečna. Upamo sicer, da zasliši dober duhovnik pri sodbi tisti vabeči glas božjega Sodnika, ki stoji zapisan v sv. pismu: »Blagor ti, zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, zato te bom čez veliko postavil: pojdi v veselje svojega Gospoda!« Božji pastir gotovo sprejme pastirja človeških duš z ljubeznijo in ga pritisne na svoje ljubeče Srce, če mu je služil v ponižni vdanosti. Težko odgovornost ima duhovnik pred Bogom. Za vse njemu izročene duše odgovarja, tudi za vsako najmanjše dušnopastirsko delo in tudi za vsako opustitev skrbne pastirske pazljivosti. Duhovnik daje odgovor za vsako pridigo, za vsako odvezo, za vsakega bolnika, za vsakdanjo molitev, ki jo opravlja za vernike in vso Cerkev, za vsako sv. mašo in za vsak ukaz,

češ, pozabljen bolj kakor kamen na cesti. Kdor pa je pismo prejel, je njegove vrstice prebiral in požiral danes in jutri in pojutrišnjem, kakor bi se hotel iz mrtvih, dosti okornih, pa vendarle z ljubeznijo pisanih črk napiti domovinske ljubezni.

»No, kako bo, Franc«, je vpraševal prijatelj prijatelja tam daleč za morjem, »ali bo prišla nevesta za teboj?«

»Mi niti ne piše več. In jaz njej tudi ne.«

»Pa zakaj ne?«

»Ah, saj veš! Svetnica! Ker ni bližu katoliške cerkve, zato me ne mara.«

»Prismoda! Ali bo od cerkve živele?« se je hudoval prijatelj. »Ali ne bo od tvojih žuljev? Kako so še nekateri ljudje preprosti in kratkega uma!«

V resnici je morebiti mislil drugače. Toda z ozirom na prijatelja je pač mislil, da mora tako govoriti. Ali naj zgubi še tega, edinega prijatelja v tujini? Če se takemu prijatelju sploh sme reči prijatelj.

Frank, v domovini še vedno France imenovan, je imel žalostno zgodovino za seboj. Kot postranski otrok Kucmanove Ivanke je prišel na svet. Oče je šel, po Prešernovo povedano, bogve kam, ker dekleta in otroka ga je bilo sram. On, gruntarski sin, Ivanka pa skoraj beračica. Zato ni čudno, da je France zrastel brez ljubezni in brez drugih dobrin, katere padajo na pot otrokom, ki se rode pod

pošteno zakonsko streho. Komaj je znal sedeti na šolskih klopeh, je že začel jesti skromen pastirski kruh; od tega se je pognal do hlapčevskega, nazadnje še do vojaškega komisa. Ko je slekel vojaško suknjo, je zabredel med svet, skozi Nemčijo in njene rudnike si je pritolkel pot v Ameriko.

V verskih resnicah ni bil dosti pokovan. V šoli po krivdi drugih nič, v cerkvi najbolj po lastni krivdi nič, med svetom pa še manj ko nič. Rastel je kot divje smrekovo drevo...

Pri zadnjem gospodarju, pri Podlesku se je seznanil s sicer siromašnim, pa vendar poštenim dekletom in morebiti bi jo bil prevozil čez klance in postal vsaj poraben član človeške družbe, če bi bil ostal lepo v domovini. Ali tujinska bolezen je napadla tudi njega. Ta bolezen pravi, da je doma vse za nič, v tujini pa je vse samo zlato. Doma ni dela, doma nič ne zaslužiš, doma je vse narobe; tam zunaj te pa čakajo z odprtimi rokami, tam je doma blagoslov, sreča, zadovoljnost in seveda tudi prostost, prostost...

Ko pa je iz tujine popisal razmere svoji Francki, mu je pa še ta obrnila hrbet. Morebiti ne popolnoma po svoji volji, pač pa na prigovarjanje domačih.

Frank je bil vesel, da jo je za njim primahal še en Slovenec, Anthony, tako se je hitro prekrstil tam za morjem; doma je bil še vedno naš Tone.

Vsaj z domačo besedo ga je lahko nagovoril in po domače mu je lahko odkril svoje težave, da ga tujec ni mogel razumeti.

Tako sta rastla Frank in Anthony, France in Tone, v tujini, odsekana od domovinskega debla, kakor dvoje mladik, zavrženih in odsekanih, pomandranih in pohojenih...

Resnica je, žalostna resnica, ki smo jo že neštetokrat slišali, pa morda tudi namenoma preslišali, da se domovina premalo briga za svoje sinove in hčere, ki se tam zunaj med svetom trudijo in pehajo za svoj vsakdanji kruh. Od teh svojih otrok pričakuje dolarjev, frankov, mark, šilingov, lir in kakor se že denar vsega sveta imenuje, od njih zahteva pisem in novic, sama pa ne zna ali noče vračati z isto mero. Seveda! Naše novice, naši dnevni dogodki, so za nas nekaj vsakdanjega, nič zanimivega; da, mi si niti misliti ne moremo, kako vse drugače vplivajo dogodki v domovini na one, ki so tam zunaj naših meja, niti predstavljati si ne moremo, kako domača beseda v tujini vžiga, bodri in dviga, pa spet ne, kako malomarnost in brezskrbnost domačih dela naše otroke v tujini brezdušne, malosrčne, potrte. Nič ni čudnega, če toliko naših ljudi tam zunaj pretrga vse rodbinske vezi in noče nič vedeti o svojih domačih, če se potem izneveri svojemu narodu in materini besedi in če pride navzkriž tudi z vero svoje domovine.

(Se nadaljuje.)

ki ga je dal ali opustil dati svojim ovcam. Z njegovo odgovornostjo se da primerjati samo še odgovornost staršev, ki tudi ne bodo odgovarjali samo za svoje duše, ampak tudi za duše svojih otrok.

Jezus torej blagruje zvestega hlapca, onega, ki svojo dolžnost vestno izpolnjuje. Dolžnosti duhovnika so tele: ljudi učiti, ljudi posvečevati in jih voditi, ali kakor se učimo v katekizmu: učeniška, duhovniška in pastirska služba.

Dar svete vere je ena izmed največjih milosti. Apostolom je Kristus dal strogo naročilo, da morajo oznanjevati evangelij božjega kraljestva po vsem svetu. Apostol Pavel pravi celo: »Gorje mi, če ne bom oznanjeval«, ko je namreč imel to zapoved. Naj bo ljudem ljubo ali neljubo, naj jim je všeč ali ne, škofje, kot nasledniki Kristusovih apostolov, morajo sami in po svojih duhovnikih ljudem oznanjati blagovest božjega usmiljenja in odrešenja.

Druga naloga je ljudi posvečevati z delitvijo sv. zakramentov, z opravljanjem sv. maše in molitvijo. Vsak dan duhovnik moli nad eno uro brevira, ki ga opravlja za vernike vse Cerkve. Daruje vsak dan za grehe svoje in svojega ljudstva, vsak župnik opravlja vsako nedeljo in praznik sv. daritev za svoje župljane. Vsak duhovnik je namreč, kot pravi sv. pismo, iz ljudstva vzet, da zanj tudi daruje in more tudi sočuvstvovati z njim, ker je tudi sam obdan s podobnimi slabostmi kakor njegovi ljudje.

Voditi mora duhovnik svoje ovce. Dajati tudi ukaze, ne sicer z oblastnostjo, ampak z ljubeznijo, zato, ker hoče svojim ljudem v resnici dobro, najprej za večnost, pa tudi za časnost. Biti mora moder služabnik Kristusov, ki se ne prenagli, a tudi ne prezre, kar je prav za čedo. Tak je duh Kristusov, katerega kraljestvo ni od tega sveta.

Vprav zato tudi naše slovensko ljudstvo svoje duhovnike ljubi. Prav je to. S tem jim lajša odgovornost pred Bogom in laže nosi jarem Gospodovih zapovedi. Blagor duhovniku, ki si je svest, da je te svoje tri dolžnosti zvesto in vestno izpolnjeval.

Zavedajmo se tegale, kar nas uči cerkvena zgodovina vseh stoletij: ljudstvu daje Bog vedno take duhovnike, kakor jih to zasluži in od Boga izprosi. Res je, da so verniki taki, kakor so njihovi duhovniki, a je res tudi nasprotno, da bodo duhovniki taki, kakor jih ljudje izmolijo. Zato se ob smrti duhovnika spomnimo predvsem dvojne dolžnosti, ki jo ima vernik do svojih dušnih pastirjev. Najprej treba zanj moliti. Bodite v molitvi stanoviti, opominja sveti Pavel, ki skoro v vsakem svojem pismu prosi vernike svojih mest, da naj zanj mnogo molijo. Celo le v

toliko upa na uspeh svojega pridigovanja, kolikor ga bo podpirala molitev njegovih vernih. Koliko je potrebna molitev za duhovščino dandanes, ko se njene vrste marsikje redčijo, njene naloge pa neprestano množe. Čim bolj bo svet poganski in materijalističen, tem več bo treba dobrih duhovnikov. Zato: Prosite Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svoj vinograd: zakaj žetev je velika, delavcev pa je malo.«

Druga naša naloga je, da duhovnike poslušamo in ubogamo. Poslušajte svoje predstojnike, ker bodo dajali odgovor za vaše duše, opominja sv. Peter, prvi namestnik Kristusa samega. Oklenite se svoje duhovščine! Z vami je bila vedno, za vas je delala in živela vedno. Iz ljudstva so, za ljudstvo delajo. Nekaj čudnega opazamo v zgodovini krščanstva. — Ljudstvo, ki svojih duhovnikov ni poslušalo, jih je zgubilo. Kaj pa to pomeni, si lahko mislite. Če človek nima sv. maše, nima pridige, potem je kmalu tudi popolnoma brez vere, zgubi torej veliki božji dar, brez katerega nihče ne pride v nebesa. Božje kraljestvo je dano tistemu, ki rodi njegov sad, torej tistim, ki po veri tudi skušajo živeti, tako pravi Kristus. Zato je zlasti dandanes potrebno, da se vsi, odrasli in mladi, oklenete duhovnikov. Mladino h Kristusu, k Materi božji in k duhovniku! Od prvih let naprej! Čim bolj tulijo volčje na vseh koncih sveta in grozijo čedi Kristusovih ovac, tem bolj je potrebno, da se Kristusova čeda zgrne okrog svojih pastirjev in se jih tem bolj oklene ter jih posluša. Saj je govoril Jezus, da volk vedno sili kar v stajo, kaj bo torej storil šele zunaj nje, kjer so ovce prepuščene same sebi. S tem dvojim, z molitvijo za duhovnike in z zvesto vdanostjo njihovemu vodstvu, ki je od Boga samega, posvečujmo spomin umrlega duhovnika, služabnika Kristusovega.

Komunizem. »Tovariš«, je vprašal komunistični tajnik novega člana, »preden te sprejmemo za komunisto, mi moraš odgovoriti vestno in resnično na nekaj vprašanj.« »Le vprašaj!« »Na primer: kaj bi naredil, če bi poddedoval dva milijona?« »Podaril bi jih stranki?« »Dobro. — Pa če bi imel dve hiši, kaj bi naredil z njima?« »Prepuštil bi jih stranki.« — »Prav. — In če bi imel dvoje hlač, tovariš, kaj bi počel tedaj?« »Hm, to pa res ne vem.« »Kako to. Na to vprašanje je pač prav tako lahko odgovoriti kot na prejšnji dve!« »Ne — ne ... ne čisto! Obeh milijonov nimam, dveh hiš tudi ne. Toda dvoje hlač — to pa imam.«

Moj oče in mati

Moj oče in mati sta bila prav za prav dobra katoličana. Nekaj ju je pa vendar

† Minka Senica

Mesec dni že leži dobra gospa Senicová v hladnem grobu gor na Goričici ob prijazni domžalski cerkvi. Toda še vedno se nam zdi, da je med nami. Ne moremo si misliti, da je ni več v trgovini, kjer je bila z vsakim gostom tako ljubeznivo prijazna in postrežljiva, ali da je ne bi več srečali v domžalski ali grobeljski cerkvi. — Toda ni je več. Pri svojem Bogu uživa plačilo za nešteta dobra dela, ki so jo spremlila pred božjega Plačnika. Na Marijin praznik (na svečnico) je med sv. mašo v Grobljah nehalo biti njeno dobro srce. Zadelo jo je srčna kap. Dne 4. februarja smo jo spremili na njeni zadnji poti. Domžale so videle že lepe pogrebe, toda takega, kakor ga je imela ga Senicova, še ni imel nihče: dolga vrsta vencev, nastop družtev, godba in več tisoč žalujočega občinstva. In vsi so prišli, da izkažejo dobri gospej svoje spoštovanje in hvaležnost. — Žalujoči družini izreka tudi Naš list iskreno sožalje.

le precej trlo. Večkrat sta se rada za prav malenkostno stvar sprla. No, pa navadno samo za en ali dva dni, več pa ne.

Zadnjič je bilo pa nekoliko huje. Se v adventu se nista mogla spraviti. Prišlo je tako daleč, da si je moral oče vselej sam kruh rezati, kar se preje ni nikdar zgodilo. Preje mu je mati ob nedeljah njegovo obleko že kar na posteljo pripravila. Zdaj si jo je moral iti pa vedno sam iskat in jo nazadnje v ponedeljek še sam pospraviti. To je bilo pa res hudo.

Sveti večer je bil. Mati je prinesla na mizo poprtnjak. Vsi smo se sukali okrog mize in jasilc. Tudi mati in oče sta bila med nami. Približal se je tisti trenutek, ko je oče, kakor navadno vsako leto, prinesel iz kamre neko škatljico, v kateri je imel spravljenega — Jezuščka. Odpre škatljico in začne odvijati Jezuščka. Toda oče je bil silno vznemirjen. Mati je bila prav zraven njega. A ni mogel z njo spregovoriti. Saj sta vendar skregana! Očetu so se tresle roke, tako, da ni mogel na rahlo odvijati Jezuščka iz nešetih papirjev. Prav rahel pot se je naenkrat začul izpod očetovih rok in Jezuščkova iztegnjena roka — je odletela.

»No! Vidiš, Janez!« vzklikne mati, hoteč reči, da je tudi te nesreče vzrok očetova ujezljivost in zamerljivost napram njej.

Toda obenem je obadva, očeta in mater, silno ganilo usmiljenje do tega ranjenega Deteta. Takoj sta začutila, da sta oba skupaj kriva te nesreče. Očetu se je zdelo, da mora ostati pri Detetu in Ga držati v rokah. Zato reče materi: »Mana! Slišiš, pojdi no po lim in ga daj na ogenj pogret!«

Mati je takoj šla in to res storila.

Potem smo pa vsi skupaj gledali, kako je oče zdravil božje Detete. Nato je Detete postavil v hlevček med Jožefa in Marijo. Sprejaj pa smo prižgali lepo rdečo lučko.

Prišel se je prvi sveti večer ...

Ko je že čas iti k polnočnici, prinese mati zopet sama očetu iz omare praznično obleko. Sama mu zopet prav nežno, ljubeznivo ovije lep svilen šal okrog vratu.

Kako lepo svetlobo sem takrat videl sijati na njunih obrazih ...

Spomnil sem se na ta trenutek potem, ko sem pri polnočnici čul duhovnika peti: »... in svetloba Gospodova jih je obsvetila.«

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

Gospod striček Matiček!

Leto dni je naokrog,
ko Ti zopet pišemo za god.
Želimo vsi Ti mnogo sreče in veselja —
to naša najprisrčnejša je želja.
Naj Ti poplača dobri Bog,
kar storil si že za naš mali rod.
Želimo tudi,
da leta tvojega življenja
ostala naj bi brez trpljenja!
Ker prav rad Te imamo nečakinje vse,
zato vsak dan pridno molimo za Te,
da ohrani Bog Te mnoga leta
in Ti v nebesih lepo krono spleta!

Takih in podobnih čestitk je striček do-
bil na mernike od svojih malih prijateljev.
Vsem se najlepše zahvaljuje. Striček je na
svoj godovni dan za vas vse daroval sveto
mašo. Najrajši bi tudi on vsakemu izmed
vas za god čestital in pozdrave vrnil. Da
bo pa pravi dan vsakega izmed vas zadel,
pa zdaj tukaj vsem in vsakemu posebej
kar za celo leto 1933 že vnaprej čestita.
Tako se ne bo nikdar zmotil. Pa vsi lepo
pozdravljeni od vašega strička Matička,
Grobilje, p. Domžale.

Kako je Janezek iskal Jezuščka

(Konec.)

»Da. Ali greste k bolniku? Naj gospe
povem, kam greste?«

»Reci ji, da tja, kamor me Jezušček po-
šilja. Pojdiva, malček.«

Janezek pa še ne bi šel rad kar nazaj
domov. Saj še ni dobil Jezuščka.

»Kar potrpi. Kmalu ga srečava. Prav
gotovo.«

Janezka je to zelo pomirilo. Če ta gos-
pod pravi, potem bo že res.

Kako samotna in temna je Dolenčeva
hiša, kjer leži bolna Janezkova mati.

Doktor in Janezek sta že na pragu. Tema
je v hiši. Le materino težko in nemirno
dihanje čujeta, ko vstopita. Janezek prižge
na stropu visečo luč. Premalo olja ima.

Samo brli še. Tedaj se prestrašeno oglasi
mati:

»Kdo je?«

»Jaz mamica.« o

»Kdo pa je ta gospod? Kaj hoče? ...
Od policije?«

»Ne, ne! Nič se ne bojte, gospa!« za-
doni prijetno globoki doktorjev glas.

»Zdravnik sem. Vaš fantek je iskal Je-
zuščka, pa ga ni našel. Bom pa jaz po-
magal, kar bom mogel, Vam in Vašemu
Janezku.« Tako jda materi nekaj kinina

in močno učinkujočih srčnih kapljic.

»Gospod doktor! Pri nas smo revni. Saj
ne moremo plačati«, se brani mamica vzeti
zdravila.

»Vem. A Jezušček lahko poplača vse«,
jo kratko potolaži zdravnik.

Potem pa mati kmalu, neskončno potola-
žena, kot bi ji bilo odvzeto tisočero gorje,
zatisne oči in zaspi.

Zdravnik odide domov, pa se takoj zopet
vrne. Toda ne sam. Milica je z njim in še
neka druga gospa.

»Joooj«, se začne Janezek čuditi na vso
moč, ko se prikažejo na mizi košara za
košaro, zavoj za zavojem, vse polno naj-

različnejših dobrot. Milica prilije luči olja,
da se vesela svetloba razlije po sobi in
obrazih in tudi v peči že gori.

»Janezek, na, tole obleko pomeri! Bomo
videli, kakšen boš«, pravi zdravnik. »To
tukaj pa je za mamico nova obleka. V onih
košarah, poglej, potice, šunka, klobase,
sirovo maslo, pa to ... in to ... Ej, Ja-
nezek, ne boš lačen, ne! Ne nocoj, na sveti
večer, pa tudi potem ne več.«

»Tale gospa«, pravi doktor, »bo ostala
pri vas in stregla materi, dokler ne bo
popolnoma zdrava. Potem se vama bo pa
obema dobro godilo.«

Janezek ne ve, kaj bi: Ali bi nesel vse
sproti kazat mami? Ali bi gledal gos-
poda doktorja ali Milico, gospo ali darove?
Odkod to? Čudež svete noči? Od Je-
zuščka?

Naenkrat skoči k mami in jo prime za
roko:

»Mamica, ali je to Jezušček?«

»Da, srček moj! Pri dobrih ljudeh je
Jezušček doma. Pri doktorjevih imajo Je-
zuščka doma in so ga privedli še k nam.
Tako je prišel letos Jezušček tudi k nam.«

Te besede je govorila mati Janezku s
toliko ganljivostjo in ljubeznijo, da ga je
močno pritegnila k sebi in ga, neskončno
srečna — poljubila na lička.

Tak je bil letojnji sveti večer Dolenče-
vega Janezka.

PETERČEK

1. Njegovo veselje v naravi.

Povest o Peterčku ni pravljica. Pred
kratkim je še živel ta ljubeznivi deček. Bil
je doma v severozahodni Franciji v kraju
Saint Malo; tu se je večkrat igral ob mor-
ski obali. Ko leta o kresu vse polno pisa-
nih metuljev po zraku, je tekal Peterček
z mrežico za njimi, da bi jih ujel. Hotel
jih je imeti na vsak način, naj so se mu
tudi utrudile nožice, lepo obute in oblečene
v bele nogavice, naj se je tudi obrazek raz-
grel radi urnega tekanja. Kadar metuljev
ni bilo več, si je iskal Peter veselja ob
morskem obrežju. Ko se je ob oseki morje
znižalo, da se je pokazalo skalovito obrežje,
je hodil Peterček kaj rad na lov na majhne
morske rake, ki se za časa oseke prepla-
šeni skrivajo med zelenimi halugami in
okraki v plitvih mlakicah. Bosonog je sti-
kal Peter za njimi, jih zajemal z mrežo in
spravljaj v jerbašček, spleten iz vrbovih
vej, ki ga je nosil na hrbtu s seboj.

A življenje ni le kratkočasna povest. Tu-
di Peterček je imel kmalu skrbi in delo.
Izdelaoval je svoje naloge, pisal, računal in
sestavljaj spise. Ko so zorela jabolka in
so ljudje spravljaj žito domov, tedaj je
hodil naš Peter v šolo. Srčkan je bil v
modrem mornarskem oblacilu z belo čepico
na glavi. Majhno torbo je nosil na hrbtu
in hodil v družbi svojega angela varuha
prav vesel v učilnico.

2. Kako je prišel Peterček k Jezusu.

Ob svečnici je dopolnil naš Peter svoje
sedmo leto. Nekaj dni po prazniku se je
ondi začel sveti misijon. Treba je bilo mno-

go molitve za spreobrnjenje grešnikov, po-
sebnost molitve nedolžnih otrok. Zato so
otroci takrat prejeli prvo sveto obhajilo.
Med njimi je bil tudi Peter. Od tistega
dne je hodil po želji sv. očeta vsak dan k
mizi Gospodovi.

To je bilo dobro seme, ki je padlo na ro-
dovitna tla. Saj je to seme sam Zveličar
Jezus Kristus, Gospod žetve, poln milosti
in resnice.

A tudi to seme ne obrodi povsod enake-
ga sadu. Ponekod je zemlja trda in poho-
jena; mnoge nepotrebne in slabe misli sto-
re to. Včasih zemljišče ni dovolj globoko,
nekatero je pa že prav zgodaj pokrito s
trnjem in plevelom.

Rodovitna zemlja, ki prinaša stoteren
sad, kje je neki, kod naj jo išče božji Seja-
vec? Najprej pač pri otrokih.

Božji Zveličar je zelo ljubil svoje apo-
stole, a vsekakor jim je dejal: »Ako ne
boste kakor otroci, ne pojedete v nebeško
kraljestvo.«

Ker je otroke ljubil, jih je hotel tudi ime-
ti pri sebi. A tu se je moral takorekoč
bojevati proti svojim apostolom. Da, kot-
ki naš Jezus je bil celo nevoljen na Petra,
ki je hotel otroke odstraniti od njega. Brez
dvoma so bili mali temnooki galilejski otro-
ci prav čenčavi, gotovo so delali nemir in
se brčkone tudi niso skrbno oblekli, ko so
prišli k Gospodu. A Gospod ni gledal tako
strogo na vse to, kakor Peter ali kateri
izmed judovskih duhovnov. Hotel je vse-
kakor imeti otroke okrog sebe. S kolikim
veseljem so pač prihiteli k njemu in kako
so se stiskali okrog njega!

Devetnajst stoletij je preteklo od tega
časa. Jezus, ki je včasih zadremal v Pe-
trovi ladjici, se je zbudil in ozrl po otrokih.
Ni jih več tukaj! Odstranili so jih. Tedaj
je govoril Gospod po ustih svojega namest-
nika na zemlji, izrekel svojo nevoljo, a
tudi željo, naj nihče več otrok ne zadržuje,
če hočejo k njemu priti. Vsak dan jim je
svobodno, če le morejo.

Naš Peterček se je torej udeležil misi-
jona. Celu pridigoval je. Seveda ni stopil
v raketu in štoli na prižnico, pač pa je
molil in šel k sv. obhajilu vsak dan misi-
jona, in taka pridiga izda več, nego najlep-
še besede. Bil je tako goreč, da so ga otro-
ci, ki zelo bistro vidijo, izvolili kot tajnika
svoje obhajilne zaveze. Ustanovili so nam-
reč med misijonom tako zvezo — Jezusu
na ljubo.

3. Tajnik obhajilne zveze.

Vsak tajnik mora pisati. In tako je do-
bil Peterček nalogo, naj piše misijonarju,
kako napreduje obhajilna zveza. Na tak
način se je začelo dopisovanje med dečkom
in duhovnikom.

In kako ljubka so bila Peterčkova pisma.
V začetku je bilo v njih mnogo pravopis-
nih pogrškov; a postali so čimdalje red-
kejši. Marsikomu bodo ta pisma všeč, zato
jih bomo tu navedli.

Velečastiti gospod!

Vaš mali Peter Vam hoče pisati in pove-
dati, da je vsak dan mislil na Vas.

Ko ste se odpeljali, so mi veliki otroci
povedali šele drugi dan, da so šli z Vami
na kolodvor. Jaz bi bil tudi rad šel. Pa
sem šele sedem let star in nihče mi ni
povedal. Mati pa me spravijo v posteljo
vsak večer ob osmih, bodisi poleti ali po-
zimi.

V ponedeljek je bil konec počitnic in gos-
pod učitelj so rekli, da so zadovoljni z
menoj. Rekli so, da sem priden. Saj mor-
ram biti priden, ker grem vsak dan k ob-
hajilu. Pa vseh nalog še dobro ne naredim.
Mnogo napak je notri. Pa bom že pazil,
da boste spoznali moj napredek. Videli bo-
ste, da nisem zastoj v obhajilni zvezi.

Kajne, ljubi gospod misijonar, ljubi Bog
me bo blagoslovil, če ga rad imam; jaz pa

imam Jezusa rad iz celega srca. To mu vsak dan povem.

Odkar ste odšli, samo enkrat nisem držal besede, da pojdem vsak dan k sv. obhajilu. Pa ne bodite hudi, nisem bil sam kriv. Šel sem zgodaj v cerkev. Pa ni bilo svete maše. Bil je pogreb in zame se ni nihče brigal, ker sem še majhen.

Janezek, moj večji brat, je tudi v obhajilni zvezi v prvi stopnji kakor jaz. Jaz sem ga nagovarjal. To me zelo veseli, ker vem, da je Jezusček vesel, če pride mnogo otrok vsak dan k sv. obhajilu.

Doma skoraj nič več nisem poreden. Ali atek so večkrat hudi na mene, ker pri mizi ne morem mirno sedeti in ker se prepiram s Tildico. Hoteli so me s šibo nateptati, pa me vendar niso. Saj me gotovo ne bodo več, ker sem že velik.

Peter.

STRIČKOVA ZBIRKA

Otroci, ali veste, kaj je to kriza? Po naše bi se to reklo lepo po domače: Dedarja ni! Ali ga res ni? O, ga je, pa še mnogo. Samo pri tistih ne, ki ga najbolj rabijo in tudi radi kaj v dobre namene dajo. Tudi otroci zdaj nimajo denarja. Pa nekateri so vendar marljivi in štedijo dinarčke in potem pošljejo stričku za misijone. Tako je striček dobil v zadnjem času od sledečih pomoč za pogančke in zamorčke: Gajšek Valter, Celje 20 Din; Katka Letnar, Homec 10; Ernest Oberwalder, Domžale 10; male pomožne misijonarke iz I. a mešč. razreda v Lichtenthurnu v Ljubljani 40 Din za črne sestrice in bratce; otroci iz otroške bolnice v Ljubljani so zbrali stričku Matičku za godovno darilo 60 Din za odkup poganške deklice Marije.

Kako je to lepo od njih. — Vsem se najlepše zahvaljuje striček.

UGANKE

Pravilno so rešili uganko v zadnji številki, ki se glasi: Sveti Matija led razbija, če ga pa ni, ga naredi, sledeči otroci: Lovrenček Škrabar, Mici in Pavla Jezernik, Danica Cerar, vsi iz Domžal; Francka Skok, Mengeš; Micka Lah, Vodice; Katka Letnar, Homec; učenci 4. oddelka šole v Čemšniku; Podgoršek Anton, Koseze; Mihelca Stupica, Podrečje; Javoršek Ivan, Moravče; Mimi in Joško Šarc, Vrba; Lonica in Jožica Jeraj, Turnše; Vinko in Lojzek Lavrinc, Peče; Marica Rode, Rodica. — Izžrebani so bili in dobijo za nagrado Misijonski koledar: Lovrenček Škrabar in Pavla Jezernik iz Domžal ter Mihelca Stupica iz Podrečja. Drugi pa drugičkrat.

Uganka

Posvet 345 — Matija 34 — Po-lje 42 — Veža 32 — Francija 1.

Ne bo še konec mraza!

Modne čepice, šale, moške in ženske puloverje in vestje, otroške vestje in oblekce vseh velikosti dobite v veliki izbiri

pri

CILKI ZAJC, strojno pletenje, Groblje

Solidne cene! (Društveni dom) pri Domžalah. Najboljše blago!

Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ulica 3
Pred škofijo

Tvrdba obstoja že preko 60 let.

Za spomlad!

dobite v veliki izbiri

vso manufakturo

blago za moške suknje, za ženske plašče, za moške in ženske obleke, dalje trikotažo, moško perilo ter vse ostalo manufakturno in galanterijsko blago

po konkurenčni ceni

v trgovini

JOS. SENICA v Domžalah.

Prav tam dobite stalno sveže specerijsko in kolonijalno blago, steklo in porcelan, železo in železnino, cement, premog in drugo po priznanih nizkih cenah.

Hranilnica in posojilnica v Kamniku

reg. zadruga z neom. zavezo — v lastni hiši Šutna 22 (blizu postaje)

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodneje.

Vloge, vložene v gotovini po 1. juliju 1932, izplačuje na zahtevo vsak čas in v polnem znesku